

Dit informatieblad beschrijft de wijze waarop certificaathouders tijdens hun overstap op BRL SIKB 6000 vs 6.0 resp. BRL SIKB 7000 vs 7.0 om kunnen gaan met projecten die onder overgangsrecht worden uitgevoerd. Het geeft inzicht in welke situaties kunnen ontstaan en in de stappen om te blijven voldoen aan de certificeringseisen.

Graven, saneren en MKB bij verontreinigde bodem en waterbodemb¹

Organisaties die graven in verontreinigde landbodemb (incl. tijdelijke uitname), deze saneren of ingrepen in de waterbodemb uitvoeren, moeten erkend en gecertificeerd zijn conform BRL SIKB 7000.

Organisaties die de Milieukundige begeleiding van deze werkzaamheden uitvoeren, moeten erkend en gecertificeerd zijn voor BRL SIKB 6000. Dit is verplicht op basis van de Regeling bodemkwaliteit 2022.

De genoemde BRL-en (BeoordelingsRichtLijn) bevatten eisen waaraan de certificaathouder (de organisatie die de werkzaamheden uitvoert) voor de certificering moet voldoen. Deze gaan over de organisatie, de mensen en de kwaliteitsborging (het kwaliteitssysteem). In de bijbehorende protocollen staan de eisen aan de voorbereiding, uitvoering en oplevering van de werkzaamheden (de projecten). Certificering vindt plaats tegen de eisen van een BRL en één of meer protocollen.

BRL SIKB 6000 versie 6.0 kent de volgende protocollen:

Protocol 6005: MKB van graven in en saneren van de bodem

Protocol 6006: MKB van saneren van de bodem met in situ technieken en grondwatersaneringen

Protocol 6003: MKB van ingrepen in de waterbodemb en waterbodemsaneringen

Protocol 6007: MKB van tijdelijke uitname van grond

BRL SIKB 7000 versie 7.0 kent de volgende protocollen:

Protocol 7005: graven in en saneren van de bodem

Protocol 7006: uitvoeren van saneren van de bodem met in situ technieken en grondwatersaneringen

Protocol 7003: uitvoeren van ingrepen in de waterbodemb en waterbodemsaneringen

Protocol 7007: tijdelijke uitname van grond

Certificering voor nieuwe versie per 1 januari 2024 en overgangstermijn

BRL SIKB 6000 versie 6.0 en BRL SIKB 7000 versie 7.0 zijn van kracht per 1 januari 2024. Voor deze datum waren versies 5.0 resp. 6.0 van kracht. Er geldt een overgangstermijn van 2 jaar waarin de oude versie nog mag worden toegepast. Uiterlijk 31 december 2025 moeten certificaathouders overstappen op de nieuwe versie.

Voor de protocollen die bij de BRL-en horen, geldt dezelfde situatie: inwerkingtreding van de nieuwe versie per 1 januari 2024, met een overgangstermijn van 2 jaar. De protocollen hebben daarbij hetzelfde versienummer als de BRL waarbij ze horen².

Echter, per 1 januari 2024 werd ook de Omgevingswet met bijbehorende regelgeving van kracht. Hierin staan veel wettelijke bepalingen die niet opgenomen waren in de oude versie van BRL SIKB 6000 en 7000. Om toch aan te sluiten op de Omgevingswet zijn er per 1 januari 2024 bij elke BRL een Wijzigingsblad én een tussenversie (versie 1.0) van de nieuwe protocollen geïntroduceerd. Deze kennen géén overgangstermijn, omdat ook de Wet geen overgangstermijn kent.

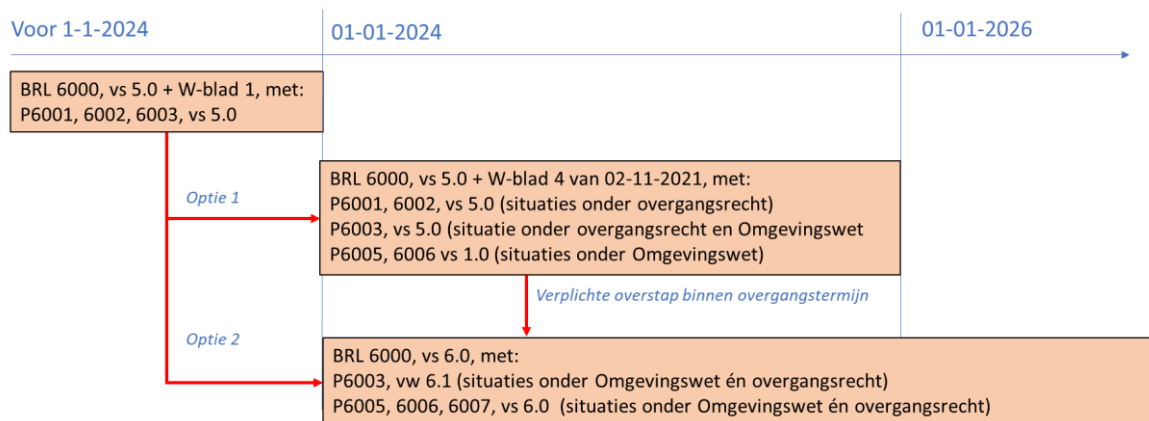
Tot het moment dat een certificaathouder overgaat op de nieuwe versie, kan hij voor projecten onder overgangsrecht de oude BRL met oude protocollen gebruiken en voor projecten onder Omgevingswet de oude BRL met Wijzigingsblad en tussenversies van de nieuwe protocollen.

¹ Voor de exacte beschrijving van deze werkzaamheden wordt verwezen naar BRL SIKB 7000, versie 7.0, bijlage 1 resp. BRL SIKB 6000, versie 6.0, bijlage 1.

² Zie voor de wijze van overstappen naar een nieuw certificaat [Factsheet BRL SIKB 6000-vs5 0 en 6 0](#).

INFORMATIEBLAD GRAVEN, SANEREN EN MKB: PROJECTEN ONDER OVERGANGSRECHT BIJ OVERSTAP NIEUWE BRL SIKB 6000 EN 7000

Na de overstap op het nieuwe certificaat kan de certificaathouder voor zowel projecten onder overgangsrecht als onder Omgevingswet de nieuwe protocollen toepassen. In figuur 1 wordt e.e.a. voor BRL SIKB 6000 schematisch duidelijk gemaakt

Figuur 1: Overgangssituatie m.b.t. certificering BRL SIKB 6000 (analoog BRL SIKB 7000). Opgemerkt wordt dat per 1-1-2024 de Omgevingswet in werking trad en daarmee het onderscheid tussen 'projecten onder overgangsrecht' en 'projecten onder Omgevingswet' werd geïntroduceerd.

Overgangsrecht voor langlopende projecten

Saneringsprojecten van (water)bodem kunnen sterk variëren met betrekking tot doorlooptijd. Afhankelijk van de aard en omvang van de verontreiniging en de gebruikte techniek kan dit oplopen tot vele jaren. Dergelijke projecten konden al lopen op het moment dat de Omgevingswet in werking trad. Daarmee zou een project kunnen starten onder het ene wettelijke regime en daarna onder het volgende regime voortgezet worden. Omdat dit juridisch onwenselijk is, heeft de wetgever het 'Overgangsrecht behorende bij de Omgevingswet' (kortweg 'overgangsrecht') geïntroduceerd. Feitelijk zijn dit de regels zoals die golden voor de Omgevingswet, dus onder de Wet Bodembescherming Wbb. Projecten die onder overgangsrecht vallen, hoeven niet te voldoen aan de bepalingen van de Omgevingswet en samenhangende regelgeving (m.n. Besluit activiteiten leefomgeving) maar moeten voldoen aan de regelgeving zoals die gold voor 1 januari 2024.

Het overgangsrecht is van toepassing op verschillende situaties. Dit informatieblad geldt voor al deze situaties, de belangrijkste voor dit informatieblad zijn³:

- Het bevoegd gezag Wbb heeft vóór inwerkingtreding van de Omgevingswet een beschikking genomen dat spoedige sanering noodzakelijk is
- De saneerder heeft vóór inwerkingtreding van de Omgevingswet een saneringsplan ingediend
- Er geldt een nazorgplan voor de locatie

De protocollen en overgangsrecht

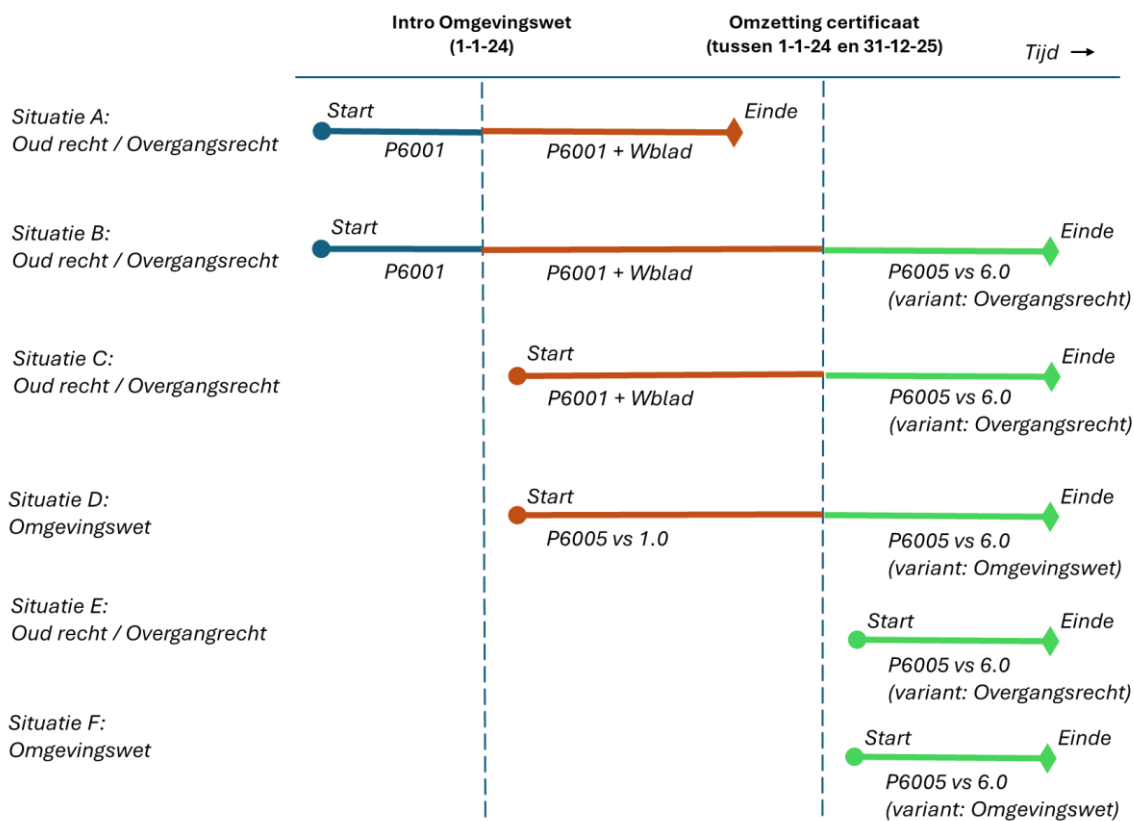
De oude protocollen zijn per definitie van toepassing op situaties onder overgangsrecht, de tussenversies van de protocollen zijn per definitie van toepassing op situaties onder Omgevingswet. Zowel de oude protocollen als de tussenversies zijn alleen in combinatie met de oude BRL (met Wijzigingsblad uit te voeren).

In de nieuwe protocollen (met de nieuwe BRL) is per eis aangegeven of onder overgangsrecht of onder Omgevingswet moeten worden toegepast.

Op basis van het voorgaande zijn zes situaties mogelijk, afhankelijk van het moment van starten van de werkzaamheden. Deze zijn in figuur 2 weergegeven:

³ Zie voor een compleet overzicht: <https://iplo.nl/thema/bodem/regelgeving/overgangsrecht/lopende-saneringen/>

INFORMATIEBLAD GRAVEN, SANEREN EN MKB: PROJECTEN ONDER OVERGANGSRECHT BIJ OVERSTAP NIEUWE BRL SIKB 6000 EN 7000

Figuur 2: Situaties onder Overgangsrecht en Omgevingswet, in combinatie met van toepassing zijnde versie van het protocol. De situatie is uitgewerkt voor de overstap 6001 / 6005. Analoog geldt dit ook voor andere protocollen binnen BRL SIKB 6000 en BRL SIKB 7000

Gevolgen voor certificering

In figuur 2 zijn drie momenten te zien waarop 'van protocol/versie' wordt veranderd:

1. Situatie A en B: Protocol 6001 → Protocol 6001 met Wijzigingsblad
2. Situatie B en C: Protocol 6001 met Wijzigingsblad → Protocol 6005 vs 6.0 (variant overgangsrecht)
3. Situatie D: Protocol 6005 vs 1.0 → Protocol 6005 vs 6.0 (variant Omgevingswet)
4. Situatie E en F: er is geen overgang naar een nieuw protocol

Op de momenten 1, 2 en 3 kunnen eisen aan een project wijzigen als gevolg van de versiewijziging. Zie hiervoor de volgende pagina.

Voor de **certificering** is een impactanalyse (ook wel gap-analyse) nodig om te toetsen of er – als gevolg van de gewijzigde certificeringseisen - een aanpassing binnen de projecten gedaan moet worden. Hiervoor kan de bovenstaande lijn aangehouden worden:

1. bepaal welk wettelijk regime van toepassing is
2. bepaal welke fase het project zit ten tijde van de overstap naar de nieuwe BRL-versie (zie figuur 2)
3. bepaal welke wijzigingen t.a.v. certificering in het project en in het kwaliteitssysteem van toepassing zijn.
4. Indien er op grond van stap 3 wijzigingen nodig zijn, voer deze door en informeer de betrokkenen

Het uitvoeren van de impactanalyse is een taak voor de certificaathouder. Voor de certificering (controle certificerende instelling) moet deze analyse vastgelegd worden, ook indien er geen wijzigingen nodig zijn. Dit kan bijvoorbeeld in het kwaliteitssysteem of in het projectdossier.

Ad 1. Wijziging bepalingen bij overstap 6001 → 6001 + Wijzigingsblad

Deze wijziging treedt op per definitie op 1-1-2024.

Er zijn geen certificeringseisen in de BRL of in de protocollen die wijzigen en die raken aan het project. Daarmee hoeft de certificaathouder geen aanpassingen aan de projecten (bijv. MKB-plan of uitvoeringsplan) te doen.

Ad 2. Wijziging bepalingen bij overstap 6001 + Wijzigingsblad → 6005 vs 6.0

Deze wijziging treedt op als overgegaan wordt op de nieuwe BRL en het project al loopt.

Protocol 6005 vs 6.0 onderscheidt eisen voor situaties onder Overgangsrecht resp. Omgevingswet. De eisen voor 'situatie onder Overgangsrecht' zijn van toepassing. Deze wijken licht af van de eisen onder Protocol 6001 incl. Wijzigingsblad. Deze zijn te onderscheiden aan de hand van de verschillende projectfasen en de generieke eisen uit de BRL.

Onderstaand zijn de projectfasen weergegeven in Protocol 6005 (en naar analogie ook de andere nieuwe Protocollen), met daarbij ook de belangrijkste afwijkende eisen ten opzichte van het oude protocol:

- a) **Contractvorming:** eisen afwijkend t.o.v. P6001: opstellen mandaten met opdrachtgever
- b) **Voorbereiding:** eisen afwijkend t.o.v. P6001: opstellen en overdragen MKB-plan (deels andere inhoud), taakverdeling PL/MKB (expliciet gemaakt in 6005), kritische momenten (volledig nieuw), verificatieplan (gelijke inhoud)
- c) **Uitvoering:** eisen afwijkend t.o.v.. P6001: geen andere eisen, wel concreter geformuleerd.
- d) **Verslaglegging:** Eisen afwijkend t.o.v. P6001: logboek (inhoud meer afhankelijk van MKB-plan)
- e) **Taken nazorg:** eisen afwijkend t.o.v.. P6001: geen andere eisen, wel concreter geformuleerd
- f) **Generiek (BRL):** mogelijkheid tot definiëren kritische momenten, eisen afwijkend t.a.v. delegeren/mandateren i.p.v. inkoop/inleen/onderaanneming (alleen BRL SIKB 6000)

Omdat in deze situaties bij het overgaan op de nieuwe BRL het project al loopt, zijn de eisen aan contractvorming en voorbereiding niet van toepassing. Er hoeven – in het kader van de certificering – geen (nieuwe) saneringsplannen, MKB-plannen, uitvoeringsplannen, etc. opgesteld te worden.

De eisen aan uitvoering, verslaglegging en taken nazorg zijn wel van toepassing. Deze wijken in de nieuwe versie van het protocol inhoudelijk nauwelijks af van het oude protocol, behoudens dat ze concreter zijn én expliciet aan een functionaris zijn toegewezen. Hoewel dit laatste doorgaans al is geregeld binnen het project, is het verstandig dit opnieuw na te gaan.

Generiek kunnen (maar hoeft niet) bij zowel BRL SIKB 6000 als BRL SIKB 7000 kritische momenten worden gedefinieerd. Als hier gebruik van wordt gemaakt, wordt dit afgestemd met betrokkenen. Daarnaast moeten er – alleen bij BRL SIKB 6000 – mandaten en werkafspraken gemaakt worden, met inachtneming van de beperkingen van doordelegeren (zie par 3.6 en bijlage 3 van BRL SIKB 6000).

NB: Bij het afstemmen van mandaat en werkafspraken gaat het o.a. om 'wie meldt aan wie' en 'wie neemt besluiten'. Daar zijn o.a. opdrachtgever en bevoegd gezag (als afgeleide partij) bij betrokken. Bij wijziging is het verstandig om hen hier van op de hoogte te stellen.

Ad 3. Wijziging bepalingen bij overstap Protocol 6005 vs 1.0 → Protocol 6005 vs 6.0 (variant Omgevingswet)

Deze wijziging treedt op als wordt overgegaan op de nieuwe BRL en het project al loopt.

Omdat in de gegeven situatie het project al loopt, zijn de eisen aan contractvorming en voorbereiding niet meer relevant. Daarmee zijn alleen de eisen aan uitvoering, verslaglegging en taken nazorg van toepassing. Deze zijn in Protocol 6005 vs 6.0 inhoudelijk vergelijkbaar met die in Protocol 6005 vs 1.0. Daarmee is de belangrijkste wijziging het mandateren / delegeren (zie ook ad. 2), waarbij het natuurlijk vrij staat om – in overleg met betrokkenen – het MKB-plan aan te passen op kritische momenten.